

Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)

ECHO-DOCENTENOPLEIDING

Modulair aanbod

Doelgroep

Het modulaire aanbod van de ECHO-docentenopleiding staat enkel open voor **personeel van UAntwerpen**. Het richt zich in de eerste plaats tot recent ingestroomde ZAP-leden (i.c. docenten en hoofddocenten).

Doctor-assistenten, postdocs, OP-leden en onderwijscoördinatoren kunnen deelnemen als zij een **zelfstandige onderwijsopdracht** hebben. Wie enkel een *ondersteunende* onderwijsopdracht heeft, komt in aanmerking voor de [ECHO-assistentenopleiding](#).

Modulair aanbod

De ECHO-docentenopleiding bestaat uit **drie, los van elkaar te volgen modules**:

- **Ontwerpen** van Onderwijs (45 uur studietijd)
- **Geven** van Onderwijs (20 uur studietijd)
- **Meebouwen** aan de **Onderwijsorganisatie** (30 uur studietijd)

In elke module staat de uitwerking van een **praktijkopdracht** centraal. Deze wordt uitgevoerd in/spitst zich toe op de specifieke onderwijscontext van de deelnemer. Via **groepsbijeenkomsten** en gerichte **feedback** worden de deelnemers begeleid bij de praktijkopdracht. Op deze manier vormt elke module, en zo ook de opleiding als geheel, een '**training-on-the-job**'.

Wie de drie modules heeft doorlopen, kan de ECHO-docentenopleiding als geheel afronden. Dit veronderstelt:

- De uitwerking van een **afrondende eindopdracht** (20 uur studietijd)
- Een **overkoepelende eindpresentatie** voor een toetscommissie (5 uur studietijd)

Module Ontwerpen van Onderwijs

De module 'Ontwerpen van Onderwijs' spitst zich toe op het microniveau: het concreet (verder) **vormgeven** van **één van de eigen opleidingsonderdelen** staat centraal. De focus daarbij ligt op een optimale invulling van de **werkvormen**, het **leermateriaal** en/of de **toetsing**. Belangrijk is steeds de

aandacht voor een competentiegerichte en student-activerende invulling. Ook de **kwaliteitszorg** van onderwijs komt in deze module aan bod.

De module wordt **tweejaarlijks** aangeboden en bestrijkt zowat een gans jaar; u werkt bij voorkeur rond een opleidingsonderdeel dat u het jaar na deelname (opnieuw) zal verzorgen.

De **studietijd** voor het doorlopen van deze module (voorbereiden en bijwonen contactmomenten + uitvoeren praktijkopdracht met verwerking tussentijdse feedback) bedraagt **45u**.

Module Geven van Onderwijs

Ook de module 'Geven van Onderwijs' richt zich op het microniveau, namelijk op de **uitvoering** van onderwijs. Centraal in deze module staan de **lesmomenten met studenten** binnen een real-life onderwijssetting.

De module is opgebouwd rond **peerobservaties**: één van uw lessen wordt geobserveerd en geanalyseerd door een aantal collega-deelnemers van de opleiding ('peers'); daarnaast gaat u zelf bij enkele collega-deelnemers een les observeren.

De module wordt **tweejaarlijks** aangeboden en bestrijkt **één semester**; het is essentieel dat u minstens enkele lessen geeft tijdens het semester dat u deelneemt.

De **studietijd** voor deelname aan deze module wordt begroot op **20u**. Het merendeel hiervan is voorzien voor de uitvoering van de peerobservaties.

Module Meebouwen aan de Onderwijsorganisatie

De module 'Meebouwen aan de Onderwijsorganisatie' overstijgt de opleidingsonderdelen waarvoor u als docent verantwoordelijk bent: u gaat op niveau van de **opleiding, faculteit** of **universiteit** aan de slag met onderwijs.

Concreet ontwikkelt u tijdens deze module een (aanzet tot een) **initiatief** dat vervolgens ingezet kan worden in de onderwijsorganisatie. Zo kunt u bijvoorbeeld binnen uw opleiding (mee) vorm geven aan een leerlijn, aan een instroom-doorstroom-uitstroomvisie of het scriptiebeleid onder de loep nemen. Andere **voorbeelden** zijn het uitdenken van een anderstalige master, of van een taal- of toetsbeleid in de faculteit of op niveau van de universiteit.

De module wordt **jaarlijks** aangeboden en bestrijkt zowat een gans jaar; u werkt bij voorkeur rond een topic waarvoor bij de start van uw deelname al de nodige interesse is binnen uw opleiding of faculteit; stem hierover af met de voorzitter van de **onderwijscommissie** en de **CIKO-stafmedewerker** onderwijs.

De **studietijd** voor het doorlopen van deze module bedraagt **30u** en gaat vooral uit naar de uitwerking van de praktijkopdracht en de verwerking van tussentijdse feedback hierop.

Afrondende eindopdracht

Als afrondende eindopdracht diept u een **onderwijskundige topic naar keuze** -uiteraard wel relevant voor het hoger onderwijs- uit en vertaalt u uw bevindingen naar een aantal praktische richtlijnen in de vorm van een **ECHO-onderwijstip**¹. Daarbij maakt u gebruik van en verwijst u naar onderwijskundige **literatuur**: wat blijkt er volgens onderwijskundig onderzoek goed of minder goed te werken, onder welke voorwaarden, ... Bij voorkeur verwerkt u ook eigen **praktijkervaring** in de tip.

Jaarlijks wordt de gelegenheid geboden om een afrondende eindopdracht op te starten. De uitwerking ervan gebeurt onder **individuele begeleiding** en dit gedurende **één semester**. De **studietijd** hiervoor wordt begroot op **20u**.

Overkoepelende eindpresentatie voor toetscommissie

Ter finalisering van de ECHO-docentenopleiding presenteert u een **reflectie** op uw uitwerking van de **drie moduleopdrachten** en de **afrondende eindopdracht** voor een **toetscommissie** (i.c. een lid uit het bureau van uw onderwijscommissie, een ZAP onderwijskundige en enkele ECHO-begeleiders). De presentatie staat evenwel ook open voor andere geïnteresseerden.

Na afloop van uw presentatie volgt een **vragenronde** door de leden van de toetscommissie.

Jaarlijks wordt de gelegenheid geboden om een overkoepelende eindpresentatie uit te werken. De **studietijd** hiervoor wordt begroot op **5u**.

¹ Wie de afrondende eindopdracht uitwerkt in 2021, heeft de mogelijkheid tot de uitwerking van een eventuele variant, i.c. een praktijkgerichte follow-up van een moduleopdracht. Vanaf 2022 wordt deze opdrachtvariant niet meer aangeboden.

Verwachte tijdsbesteding

De tijdsbesteding voor het volgen van het volledige modulaire aanbod van de ECHO-docentenopleiding wordt geraamd op minstens **120 uur**. Deze studietijd kan worden **verspreid** over meerdere academiejaren.

De tijdsbesteding voor de verschillende **modulaire onderdelen** wordt als volgt begroot:

- Module Ontwerpen van Onderwijs: 45 uur
- Module Geven van Onderwijs: 20 uur
- Module Meebouwen aan de Onderwijsorganisatie: 30 uur
- Afrondende eindopdracht: 20 uur
- Overkoepelende eindpresentatie: 5 uur

Getuigschrift Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)

Wie het volledige modulaire aanbod van de ECHO-docentenopleiding succesvol doorloopt, ontvangt een **getuigschrift Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)**. Het veronderstelt deelname aan elk van de drie modules, een kwaliteitsvolle uitwerking van de moduleopdrachten en van de afrondende eindopdracht, en een geslaagde overkoepelende eindpresentatie voor een toetscommissie.

Deze **toetscommissie** bestaat uit enkele begeleiders van de opleiding, de voorzitter van het bureau van de onderwijscommissie (of een plaatsvervanger) van de betreffende deelnemer en een ZAP onderwijskundige. De toetscommissie oordeelt aan het einde van de opleiding over het al dan niet toekennen van het getuigschrift. Zij baseert zich daarbij op de kwaliteit van de moduleopdrachten en de afrondende eindopdracht enerzijds, en van de overkoepelende eindpresentatie anderzijds.

Een **samenvatting** van de **feedbacks** op de moduleopdrachten, de afrondende eindopdracht en de overkoepelende eindpresentatie wordt als **supplement** aan het getuigschrift BKO toegevoegd.

Succesvolle deelname aan de opleiding sluit aan bij het **criterium voor professionalisering** zoals opgenomen in het evaluatierooster voor **ZAP** aan onze universiteit. Het getuigschrift wordt bovendien erkend door alle Nederlandse universiteiten als gevolg van de overeenkomst 'wederzijdse erkenning BKO' tussen de Nederlandse VSNU en UAntwerpen in oktober 2011.

Overlap educatieve master

De opleiding heeft **weinig overlap** met het aanbod van de **educatieve master**. De ECHO-docentenopleiding spitst zich immers toe op het hoger onderwijs, gaat uit van de onderwijsbeleidsvisie van UAntwerpen en heeft een sterk '**in-service-training**'-karakter. Ook wie de educatieve masteropleiding al volgde, kan dus deelnemen.

Organisatie en begeleiding

Het **ExpertiseCentrum Hoger Onderwijs (ECHO)** van UAntwerpen staat in voor de organisatie en begeleiding van het modulaire aanbod van de docentenopleiding.

Om het aanbod inhoudelijk te versterken en verankeren wordt voor de begeleiding ook gericht beroep gedaan op de specifieke expertise van **centrale of facultaire onderwijsmedewerkers**.

Interesse om deel te nemen of vragen?

Jaarlijks worden er enkele **informatie- en vragensessies** georganiseerd waarin het actuele modulaire aanbod concreet wordt toegelicht. Deze sessies worden aangekondigd via de Nieuwsbrief Onderwijs en via de [ECHO-website](#). Ook de aankomende modules waarvoor inschrijving mogelijk is, worden via deze wegen bekendgemaakt.

Bij tussentijdse vragen kan u contact opnemen met ECHO via fanny.neckebroeck@uantwerpen.be of ann.stes@uantwerpen.be